

# PAMBANSANG KONGRESO SA NANGANGANIB NA WIKA 2022

## PROGRAMA

| Unang Araw, 24 Oktubre 2022 |                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 7:00-9:00                   | Pagtanggap sa mga kalahok<br>Pagpapapasok sa Zoom                                                                                                    |                                                                                                                                                                 |
| 9:00-9:10                   | Ritwal                                                                                                                                               | <b>Alvin B. Felix</b><br>Guro<br>Nueva Vizcaya State<br>University<br>Kinatawan ng Isinay ICC                                                                   |
| 9:10-9:15                   | Pambansang Awit                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                 |
| 9:15-9:20                   | Pambungad na Pananalita                                                                                                                              | <b>Jeremy Barns, CESO III</b><br>Direktor<br>Pambansang Museo                                                                                                   |
| 9:20-9:30                   | Mensahe                                                                                                                                              | <b>Arthur P. Casanova, PhD</b><br>Tagapangulo<br>Komisyon sa Wikang<br>Filipino                                                                                 |
| 9:30-10:00                  | Pamaksang Tagapanayam:<br>Pagpapalakas ng<br>Kapangyarihan sa mga<br>Komunidad Tungo sa<br>Inklusibong Pangangalaga<br>sa mga Nanganganib na<br>Wika | <b>Allen A. Capuyan</b><br>Tagapangulo<br>Pambansang Komisyon<br>sa mga Katutubong<br>Mamamayan                                                                 |
|                             | Pampasiglang Bilang                                                                                                                                  | <b>Benjie O. Besso</b><br><b>Gabriel O. Besso</b><br><b>Arnold T. Castro</b><br><b>Teddy T. Osingat</b><br><b>Manny Yamo</b><br>Katutubong Ilongot-<br>Bugkalot |
| 10:00-10:10                 | Oryentasyon sa mga<br>Kalahok                                                                                                                        |                                                                                                                                                                 |

|             |                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                         |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 10:10-10:20 | Break                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                         |
|             | Presentasyon ng mga gawain ng KWF sa pangangalaga ng nanganganib na wika                               |                                                                                                                                                                                                         |
| 10:20-11:00 | <ul style="list-style-type: none"> <li>Programang Bahay-Wika ng Komisyon sa Wikang Filipino</li> </ul> | <p><b>Jeslie del Ayre-Luza</b><br/>Senior Language Researcher, Komisyon sa Wikang Filipino</p> <p><b>Alfie T. Sison</b><br/><b>Melody P. Pista</b><br/>Guro, Bahay-Wika<br/>Bangkal, Abucay, Bataan</p> |
| 11:00-11:30 | <ul style="list-style-type: none"> <li>Master-Apprentice Language Learning Program (MALLP)</li> </ul>  | <p><b>Lourdes Z. Hinampas</b><br/>Punò, Sangay ng Salita at Gramatika, Komisyon sa Wikang Filipino</p> <p><b>Rebecca C. Reyes</b><br/>Master/Elder, Ayta Magbukun<br/>Bangkal, Abucay, Bataan</p>       |
|             | Malayang Talakayan                                                                                     |                                                                                                                                                                                                         |
| 11:30-12:00 | Paglulunsad ng Manwal ng Bahay-Wika                                                                    |                                                                                                                                                                                                         |
| 12:00-1:00  | Tanghalian                                                                                             |                                                                                                                                                                                                         |
| 1:00-1:30   | Pagtugon ng Pamahalaan sa Pangangalaga ng mga Nanganganib na Wika                                      | <p><b>Jayper P. Merla</b><br/>Pamahalaang Lalawigan ng Bataan</p>                                                                                                                                       |

|           |                                                                                                                         |                                                                                                                                                           |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1:30-1:50 | Pagsisiyasat sa Etnolingguwistikong Kalakasan ng Katutubong Wikang Dumagat: Ang Kaso ng Tatlong Probinsiya sa Pilipinas | <b>Marilyn L. Ngales</b><br>Direktor<br>Community Outreach and Services Learning<br>Lyceum of the Philippines University                                  |
| 1:50-2:10 | Baseline na Pagsusuri ng Binukignon/Binukidnon sa Negros                                                                | <b>Pablito C. Gonzales</b><br>Former Executive Director<br>Confederation on Indigenous Peoples Organizations in Southern Negros Occidental (CIPOSNO) Inc. |
| 2:10-2:40 | Halaga ng Dokumentasyon ng Wika sa Pangangalaga ng Nanganganib na Wika                                                  | <b>Louward Allen M. Zubiri</b><br>Department of Linguistics<br>University of Hawai'i at Mānoa                                                             |
| 2:40-2:50 | Break                                                                                                                   |                                                                                                                                                           |
| 2:50-3:10 | Pagsusuri sa Posisyon ng I'uwak sa Pamilya ng Timog Kordilyera: Pasimulang Tala at Obserbasyon                          | <b>João Paolo D. Reginaldo</b><br>Unibersidad ng Pilipinas-Baguio                                                                                         |
| 3:10-3:30 | Ano ang Matututuhan natin sa mga I-Karao Tungkol sa Pagbabagong-Buhay ng Wika?                                          | <b>João Paolo D. Reginaldo</b><br>Unibersidad ng Pilipinas-Baguio                                                                                         |

|                                        |                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3:30-3:50                              | Hubatong Yangagaw:<br>Pag-Ihip ng Kultural na<br>Identidad ng mga Mandaya<br>sa New Bataan, Davao<br>De Oro | <b>Eden Abordo-Agbayani</b><br>Mindanao State University                                                                                                                                                                                              |
| 3:50-4:10                              | Tinaguang Duyog sa Tribo:<br>Pagsusuri sa Piling mga<br>Tradisyonal na Musikang<br>Flalok ng Tribong Blaen  | <b>Donna Klariz Baluyut</b><br><b>Jamil Q. Carvajal</b><br><b>Michael Kenneth Fabian</b><br><b>Joshua Angelo Mondares</b><br><b>Rhojen B. Sianda</b><br>Unibersidad ng Santo<br>Tomas<br><b>Jeniffer B. Sianda</b><br>Matanao National High<br>School |
| 4:10-4:30                              | Istorya Hong Baryo:<br>Salamin ng Kultura ng mga<br>Butuanon                                                | <b>Didith P. Brown</b><br>Sentro ng Wika at Kultura<br>Caraga State University                                                                                                                                                                        |
| 4:30-5:00                              | Malayang talakayan                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Ikalawang Araw, 25 Oktubre 2022</b> |                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 9:00-9:05                              | Recap ng unang araw                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                       |
|                                        | Mensahe                                                                                                     | <b>Carmelita C. Abdurahman, PhD</b><br>Kinatawan ng Wikang<br>Waray / Fultaym<br>Komisyoner para sa<br>Programa<br>at Proyekto<br>Komisyon sa Wikang<br>Filipino                                                                                      |
| 9:00-9:30                              | Pagbuo ng Resources para<br>sa mga Nanganganib na<br>Wika                                                   | <b>Daniel Kaufman, PhD</b><br>Associate Professor<br>Queens College<br>City University of New York<br>Tagapagtaguyod<br>Endangered Language<br>Alliance                                                                                               |

|             |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                     |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9:30-9:50   | Ambag sa Lakbay                                                                                                                                                   | <b>Josephine S. Daguman</b><br><b>Noemi L. Dumalaug</b><br>Translators Association of<br>the Philippines, Inc.                                      |
| 9:50-10:10  | Project Marayum                                                                                                                                                   | <b>Mario T. Carreon</b><br>University of the<br>Philippines-Diliman                                                                                 |
| 10:10-10:20 | Break                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                     |
| 10:20-10:40 | Mga Hamon at<br>Oportunidad sa Paglikha<br>ng mga Aklat Pambata para<br>sa Nanganganib na Wika:<br>Tuon sa mga Idyomatikong<br>Ekspresyon ng mga Ayta<br>Magbukun | <b>Roberto C. Ampil</b><br><b>Wennielyn F. Fajilan</b><br><b>Elenita C. Mendoza</b><br><b>Ma. Lanie V. Vergara</b><br>Unidersidad ng Santo<br>Tomas |
| 10:40-11:00 | Ang Tungkulin at Layunin<br>ng MTB-MLE at ang<br>Kontekstuwalisasyon ng<br>Pagsasalin sa Pagpapanatili<br>at Pagpapasigla ng mga<br>Wika sa Pilipinas             | <b>Schedar D. Jocson</b><br>Unibersidad ng Pilipinas-<br>Diliman                                                                                    |
| 11:00-11:20 | Mga Katawagang Ati<br>sa Pang-araw-araw na<br>Komunikasyon: Implikasyon<br>sa Pagtuturo ng MTB-MLE                                                                | <b>Nenita S. Labergue</b><br>Pototan National<br>Comprehensive High<br>School                                                                       |
| 11:20-12:00 | Malayang Talakayan                                                                                                                                                |                                                                                                                                                     |
| 12:00-1:00  | Tanghalian                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                     |
| 1:00-1:30   | Ang mga Hamon sa<br>Pagtatasa sa Sigla ng mga<br>Wika sa Pilipinas                                                                                                | <b>Noah Cruz</b><br>Unibersidad ng Pilipinas-<br>Diliman                                                                                            |

|           |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1:30-1:50 | Ang Tindig at Tunguhin ng Diyalektolohiya sa Pilipinas                                   | <b>Ria P. Rafael</b><br><b>Noah Cruz</b><br>Unibersidad ng Pilipinas-Diliman                                                                                                                   |
| 1:50-2:10 | Mga Piling Tala sa Gramar ng Bagobo-Klata                                                | <b>Edward G. Estrera</b><br>Unibersidad ng Pilipinas-Diliman                                                                                                                                   |
| 2:10-2:30 | Isang Radical Construction Grammar na Pagsusuri sa mga Pilíng Konstruksiyon sa Porohanon | <b>Vincent Christopher A. Santiago</b><br>Unibersidad ng Pilipinas-Diliman                                                                                                                     |
| 2:30-2:40 | Break                                                                                    |                                                                                                                                                                                                |
| 2:40-3:00 | Ang Diksyunaryong Caluyanon-Filipino                                                     | <b>Lelet G. Barrientos</b><br>Divine Word School of Semirara Island Inc.                                                                                                                       |
| 3:00-3:20 | Semantikang Pag-aaral ng Bikol-Miraya-Donsolanon tungo sa pagtuturo ng Mother Tongue     | <b>Julie Ann A. Bas</b><br>Donsol West Central School                                                                                                                                          |
| 3:20-3:40 | Matapos ang Apat na Dekada: Muling Pagsipat sa Panganib sa Filipino Sign Language        | <b>Carolyn B. Dagani</b><br>Philippine Federation of the Deaf<br><b>Liberty Notarte-Balanquit</b><br>University of Amsterdam<br><b>Liza B. Martinez, PhD</b><br>Filipino Sign Language Network |
| 3:40-4:00 | Malayang Talakayan                                                                       |                                                                                                                                                                                                |

| Ikatlong Araw, 26 Oktubre 2022                        |                                                                                                                     |                                                                                              |
|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9:00-9:05                                             | Recap ng ikalawang araw                                                                                             |                                                                                              |
| 9:05-9:10                                             | Rasyonal ng Adyenda sa Pangangalaga sa Nanganganib na Wika                                                          |                                                                                              |
| 9:10-9:40                                             | Presentasyon ng Adyenda sa Pangangalaga sa Nanganganib na Wika                                                      | <b>Fulung Dan B. Alim</b><br>Blaan                                                           |
| 9:40-10:00                                            | Malayang Talakayan                                                                                                  |                                                                                              |
| 10:00-10:10                                           | Break                                                                                                               |                                                                                              |
| 10:10-10:30                                           | Resolusyon para sa International Decade of Indigenous Languages                                                     | <b>Jimmy B. Fong, PhD</b><br>Komisyoner para sa Kahilagaang Pamayanang Kultural              |
| 10:30-11:00                                           | Malayang Talakayan at pagsasapinal ng resolusyon                                                                    |                                                                                              |
|                                                       | Paglulunsad ng mga Manuskrito ng Lingguwistikong Etnograpiya 2018 at Repositoryo ng mga Wika ng Pilipinas (website) |                                                                                              |
|                                                       | Pampinid na Pananalita                                                                                              | <b>Benjamin M. Mendillo Jr., PhD</b><br>Fultaym Komisyoner para sa Pangasiwaan at Pananalapi |
| <b>Roy Rene S. Cagalingan</b><br>Guro ng Palatuntunan |                                                                                                                     |                                                                                              |